

UNITAT 3. PROSPECTIVA I PERSPECTIVA: D'ACÍ A 60 ANYS EN FARÀ 600

Passat i futur són les cares de l'espill on emmirallar la realitat del nostre món. Aquest és el tòpic a partir del qual hem bastit la unitat, on parlant inicialment del futur que ens espera, ens capbussem en el nostre passat: el passat quan les ciutats com la València del segle XV van prendre el comandament del que hem estat i del que podem ser.

I. CONTACTE (pàgs. 58-59)

Discutim, dialoguem i debatем sobre el futur. Primerament, sobre un futur més o menys “acceptat” per tots, i després sobre un futur més incert.

1. (pàg. 58)

A partir d'una imatge collage on, dissortadament, podem veure una sèrie de futurs esdeveniments que, a causa del canvi climàtic, gairebé tothom dona per segurs, demanem al nostre alumnat, apel·lant al seu sentit comú i als seus coneixements previs, que facen previsions comunament acceptades. En les previsions/pre-diccions han d'aparèixer, i el professor/a incentivarà que apareguen, tòpics que es preveuen com: les sequeres i les inundacions, la deforestació de les selves, la necessitat d'energies renovables, la fosa dels casquets polars, l'extinció dels goril·les o dels óssos polars, les ciutats del futur, la pujada del nivell del mar, etc.

2. (pàg. 58)

Continuem fent elucubracions sobre el futur a partir d'un test que ens permetrà discutir certs aspectes de l'avenir. La discussió posterior ens durà als temes que es tracten en el text de lectura de l'apartat següent.

II. COMUNICACIÓ (pàgs. 60-63)

A partir d'un text periodístic de caire predictiu sobre diferents aspectes del futur despleguem les activitats comunicatives següents:

1. (pàg. 60)

Activitat d'expectativa de la lectura. L'enunciat del text fa referència a la paradoxa que s'exposa al final de la lectura: Internet i els telèfons mòbils mai no s'havien predit. El discent pot jugar a amagar/insinuar aquesta informació per engrescar l'alumnat.

2. (pàg. 60)

Una altra activitat d'expectativa. Relaciona els aspectes futuribles que havien aparegut a CONTACTE amb la lectura que són a punt de fer. Convé iniciar un breu diàleg sobre les imatges i els títols que són més explícits.

3. (pàg. 60-61)

Lectura i audició comprensiva en gran grup. En funció de la competència comunicativa de l'alumnat, el docent determinarà els aspectes lingüístics (ortogràfics, morfosintàctics i lexicosemàntics) i els pragmàtics i textuals (relació entre emissor i receptor, el grau de formalitat del text...) sobre els quals caldrà parar esment en el treball del text.

A banda de fer una molt recomanable lectura en gran grup, podem proposar la lectura individual del text durant un temps limitat de 15 minuts; caldrà anotar el nom dels títols de l'activitat anterior al lloc corresponent. Tot seguit, els demanarem de rellegir els paràgrafs i de subratllar allò que més els ha cridat l'atenció. En acabar ho comentaran amb el company. I tot seguit podem fer una última lectura amb l'ajuda de l'àudio.

4. (pàg. 62)

Activitat de comprensió lectora i ampliació lèxica. Una vegada més volem insistir en la importància de la inferència semàntica en la comprensió dels textos. La relació és la següent:

1. desgraciadament	[dissortament]
2. son intranquil, angoixós	[malsons]
3. sentiment d'afecte envers l'altre	[empatia]
4. agrupació natural de persones per raça i llengua	[minories ètniques]
5. cultius	[conreus]
6. espasa corbada d'un sol tall	[sabre]
7. gran quantitat	[devessall]
8. edifici de múltiples altures	[gratacels]
9. fusta cònica per enrotllar fil	[fus]
10. emigració	[èxode]
11. recinte abrigat i temperat	[hivernacle]
12. disfrutar	[gaudir]
13. regla o llei general	[cànon]

5. (pàg. 62)

Activitat de comprensió lectora i expressió oral. Aprofitant que hi ha preguntes calculadament ambigües, és convenient fomentar la discussió sana que prepare per al debat sobre el futur que es planteja a l'activitat següent.

- La prospectiva explora com eren les coses en el passat des d'un punt de vista social [F]
- Gràcies als avanços científics superarem els 120 anys d'edat [V]
- Les relacions humanes només seran virtuals [NS]
- Hi haurà un retorn al camp i les ciutats es despoblaran [F]
- L'armari guarda-roba t'aconsellarà quin model et posaràs cada dia [NS]
- Podràs canviar al món paral·lel que vulgues [NS]
- Només menjarem algues i verdures [F]
- La barreja de races serà la característica més rellevant de la nova bellesa [V]
- La gran influència d'Internet en la nostra vida actual mai no es va predir [V]

6. (pàg. 62)

Activitat de debat sobre les prediccions de futur vessades al text. Procediu com indica el llibre del discent. Anoteu els ítems a la pissarra i inicieu el debat amb rigorós ordre d'intervenció.

7. (pàg. 63)

Caracterització dels textos predictius a través dels elements lingüístics que els defineixen. Ací apareixen subratllats.

Viurem més, treballarem més

L'augment de l'esperança de vida als països desenvolupats obligarà a adoptar noves polítiques laborals. Si l'esperança de vida va augmentar en 30 anys durant el segle XX, un creixement similar durant el segle XXI pot portar els nostres fills a viure més de 125 anys. Amb l'ajuda dels *nanobots*, aparells microscòpics que interactuaran amb els nostres cossos, repararan en temps real les cèl·lules ans que degeneren. El professor de la Universitat Pompeu-Fabra i responsable d'Economia del Govern de Catalunya, Andreu Mas-Colell, indica que probablement això conduirà a una vida laboral constituïda per 30 anys de treball intens, seguits per un altre tant de temps d'esforç de menor intensitat, és a dir, treballarem uns 60 anys!

8. (pàg. 63)

Aplicació dels elements lingüístics i textuais característics dels textos predictius en expressió escrita lliure. Lectura dels textos produïts al gran grup.

RECERCA I EXPRESSIÓ**9. (pàg. 63)**

Activitat final de síntesi de producció escrita. Globalitza el treball dels blocs de CONTACTE i COMUNICACIÓ. Totes les opcions, evidentment, són susceptibles de ser exposades oralment a l'aula. Procediu segons s'indica al llibre de l'aprenent i segons les disponibilitats del grup classe.

III. LITERATURA (pàgs. 64-71)**I LES CIUTATS ES VAN FER GRANS...**

En l'apartat de LITERATURA d'aquesta unitat seguim amb el plantejament iniciat en la unitat anterior de vincular la literatura de cada període cultural amb les circumstàncies històricosocials de la societat que les produeix. Així, en aquesta unitat, ens situem històricament a la darrerïa del segle XIV i principis del XV, moment de crisi a tot Europa, d'epidèmies de pesta, de guerres i de crisi econòmica generalitzada. A pesar d'aquest panorama, s'ha avançat enormement en la consolidació política de les estructures de l'antic Regne de València i l'organització de les nostres ciutats. El ràpid creixement d'aquestes generarà problemes de convivència, d'acompliment de les lleis, de delinqüència, etc. que faran necessària la difusió de models cívics de conducta i de normes ètiques. En aquesta tasca divulgadora i educativa tingué, una altra vegada, un paper fonamental l'església. Destaquen dos personatges d'importància cabdal en la nostra història i cultura. Francesc Eiximenis i sant Vicent Ferrer. Cadascun d'ells, des de la seua vessant, exercí una influència notable en la societat valenciana d'aquell moment: Eiximenis, com a reformador i educador, a través de les obres que va escriure; sant Vicent, mitjançant una influent i efectista tasca de predicació al llarg de tot el territori del Regne i de la Corona d'Aragó especialment.

1. (pàg. 64)

Suggerim que es faci una lectura en veu alta per tal que els alumnes practiquen la dicció i l'entonació adequades.

2. (pàg. 65)

- a. GREMIS: agrupacions d'artesans...
CONSELL: òrgan de govern...
JURATS: ciutadans honrats...
CONFRARIES: associacions professionals...
- b. La situació de la ciutat era de creixement descontrolat, un creixement que provocava desordres, inseguretat i delinqüència.
- c. La situació és característica de ciutats en creixement que no tenen encara una estructura administrativa i política consolidada i estable. En ser una ciutat cristiana nova, es plantegen situacions com les descrites; en altres ciutats de l'època hi hauria també problemes d'aquest estil, però atenuats per una major experiència en la solució d'aquest tipus de conflictes.
- d. Els frares predicadors tenien com a missió difondre el missatge evangèlic. Aquesta tasca suposava ensenyar ètica i moral cristiana als ciutadans. El paper que realitzaren era, per tant, importantíssim, ja que en la mesura que difonien aquests valors contribuïen a consolidar les estructures d'una nova societat basada en unes lleis i normes d'arrel cristiana.
- e. A València, convivia la població de religió cristiana, una gran part de població que era musulmana i una minoria de religió hebrea.

3. (pàg. 65)

- També s'anomenava pesta bubònica, pesta negra i mort negra: V
- A Europa van morir al segle XIV uns 25 milions de persones a causa de la pesta: V
- L'epidèmia es va iniciar a Amèrica del Nord: F
- A Àsia van morir uns 60 milions de persones: F
- És una malaltia infecciosa causada per un bacteri: V
- Les picades de puces transmetien la malaltia: V
- Molts malalts es curaven pregant a la Mare de Déu: F
- Els jueus van ser acusats de transmetre la malaltia en diverses ocasions: V
- Els calls, zones de les ciutats on vivien els jueus, van ser atacats a causa de les acusacions: V
- La roba era un dels principals vehicles de transmissió de la malaltia: V

4. (pàg. 66)

Suggerim que es faci una lectura en veu alta per tal que els alumnes practiquen la dicció i l'entonació adequades.

5. (pàg. 67)

- a. Els problemes derivats d'un comportament incívic
- b. Ensenyament moral: tant si obres malament a consciència com si obres malament per estupidesa i falta de coneixement tindràs un càstig més prompte o més tard.
- c. Resposta oberta.
- d. Característiques de l'obra d'Eiximenis: va escriure obres de temàtica religiosa i moralitzant; voluntat educativa i instructora de les obres que escrivia: ensenyar els habitants de la ciutat a viure cívicament;

introduïa exemples, narracions breus, faules... i emprava un llenguatge acurat i fresc i espontani que reflectia la parla de l'època.

- e. Resposta oberta.
- f. Resposta oberta.

6. (pàg. 69)

Suggerim que es faça una lectura en veu alta per tal que els alumnes practiquen la dicció i l'entonació adequades.

7. (pàg. 69)

- La llengua en què sant Vicent predicava era sempre el valencià.
- Les imatges artístiques del sant el representen sempre amb el dit índex en alt.
- Viatjava a cavall d'un ase i anava acompanyat d'un nombrós seguici de gent.
- Va predicar no sols a la Corona d'Aragó sinó també per Castella, França, Itàlia...
- Els seus sermons ens han arribat gràcies als reportadors que prenien al peu de la lletra el que deia en català o en llatí.
- Les seues predicacions eren molt llargues i molt efectistes.
- A causa dels miracles que se li atribueixen, el van proclamar sant l'any 1455.

8. (pàg. 70)

Suggerim que es faça lectura en veu alta per tal que els alumnes practiquen la dicció i l'entonació adequades.

9. (pàg. 71)

- a. Aconsella als jurats de la ciutat que apliquen penes i càstigs greus als pecadors perquè en tinguen por i s'abstinguen de tornar a pecar.
- b. Anar a endevinadors.
- c. Castigar fortament als que vagen i cremar els endevinadors.
- d. Creu que aquests càstigs seran considerats molt durs.
- e. Resposta oberta.
- f. El pare Vicent critica el comportament dels clergues relacionat amb la castedat.
- g. Els classifica en pecats venials i pecats mortals.
- h. Critica de les dones la vanitat i la insistència.
- i. Es fa referència a la festa religiosa de la Mare de Déu d'agost: el 15 d'Agost. Del text es dedueix que ja aleshores era una festa important.
- j. Critica el pecat de vanitat.
- k. L'onomatopeia és: rum-rum.

RECERCA I EXPRESSIÓ

10. (pàg. 71)

- Per a organitzar un debat cal que els alumnes preparen prèviament el contingut de l'argumentació. Han de buscar informació sobre el tema, llegir-la i extraure les idees principals. Han d'organitzar les idees al voltant de la tesi o punt de vista que defendran per saber quines idees són a favor i quines idees són en contra. Hauran de buscar idees per a rebatre els punts contraris als que ells defenguen.
- En cada equip és convenient que hi haja unes quatre persones i d'elles dues almenys hauran de ser dos oradors.

- Els oradors hauran de tenir en compte qüestions de llenguatge corporal, d'entonació i volum del discurs, de formes educades i correctes amb l'adversari.
- S'haurà de pactar el temps i l'ordre de les intervencions de cada grup.

11. (pàg. 71)

Resposta oberta.

IV. LES PERSONES I LES LLENGÜES (pàgs. 72-73)

Ens centrem ací en el descobriment de la diversitat lingüística com a realitat universal. Parem atenció, com a mostra, en les llengües d'Europa. Pretenem desfer la identificació, tan corrent, entre llengua i estat. Sol pensar-se que en un estat només hi ha una llengua, o que cada llengua es parla dins els límits territorials que corresponen a una determinada estructura política. Hi ha qui troba justificació per la uniformització lingüística i cultural en aquesta pretesa veritat de característiques gairebé essencialistes.

L'existència mateixa d'altres llengües distintes del castellà a l'estat Espanyol sovint és considerada com un fet estrany i poc comú, i al capdavant, disgregador. Se sol o es vol oblidar que la diversitat lingüística i cultural no és un fet accidental sinó, més aïna, general, universal. El contrast entre les fronteres polítiques i els límits de cada domini lingüístic és prou per a comprovar la diversitat lingüística dins un mateix àmbit polític, fins i tot a Europa.

1. (pàg. 72)

Observació del mapa segons les indicacions del llibre de l'aprenent.

2. (pàg. 72)

Situeu sobre el mapa les llengües del quadre, concretament:

- *gallegoportugués*: franja grisa a l'oest de la península Ibèrica (més o menys, Portugal, Galícia i punts occidentals de Lleó i d'Astúries).
- *basc*: franja de color verd al nord de la península Ibèrica (més o menys l'est del País Basc, nord de Navarra i punts del sud-oest de França).
- *català*: franja roja de l'est de la península Ibèrica (la major part de les comarques valencianes, Franja d'Aragó, Catalunya), part del sud de França (el Rosselló, el Conflent, el Capcir i el Vallespir), Andorra, Illes Balears, i l'Alguer (Sardenya).
- *castellà*: sector de color taronja de la península Ibèrica.
- *francés*: sector groc que comprén el centre i nord de França, sud de Bèlgica i l'est de Suïssa.
- *italià*: la península Itàlica (color ocre) i sud de Suïssa.
- *anglès*: sector morat de les Illes Britàniques.
- *islandès*: l'illa d'Islàndia (és dels pocs casos de monolingüisme en un estat)
- *alemany*: sector lila del centre d'Europa (Alemanya, Luxemburg –on conviu amb el francès i amb el luxemburgués–, un petit sector de l'est de Bèlgica, est de França –regió d'Alsàcia–, part de Suïssa, Liechtenstein, punts del nord d'Itàlia, Àustria, punts de Txèquia, punts del sud de Dinamarca).
- *danés*: Dinamarca

El mapa es pot completar amb altres llengües parlades a Europa i a Espanya; concretament a Espanya, hi ha, a més, l'asturleonés (sobretot a Astúries, nord de Lleó), l'aragonés (sobretot al nord-est d'Aragó) i l'aranés (varietat del gascó o occità) a la Vall d'Aran i l'àrab i el berber (a Ceuta i Melilla).

3. (pàg. 72)

Solucions a les qüestions:

- a) A França: francès, occità, bretó, català, neerlandès, alemany, basc; a la Gran Bretanya: anglès, gaèlic, gal·lès, feroès; a Suïssa: francès, alemany, italià, romanx; a Espanya: castellà, català, basc, gallego-portugués (cf. què n'hem dit adés); a Bèlgica: francès, neerlandès, alemany.
- b) Molts: Espanya, França, Gran Bretanya, Irlanda, Bèlgica, Suïssa, Itàlia, Grècia, Xipre, Romania, Txèquia, Rússia, Ucraïna, Suècia, Finlàndia, etc. Recordem que hi ha, a més, altres casos que el mapa no ha pogut reflectir perquè hauria resultat excessivament complex. Als països bàltics hi ha una presència molt important del rus; a Luxemburg, conviu el luxemburgués (varietat germànica), l'alemany i el francès; a Itàlia hi ha presència del grec al sud; a Holanda hi ha també el frisó; a Noruega hi ha dues modalitats diferents de noruec; a Malta hi ha anglès i maltès (una modalitat de l'àrab), etc.

4. (pàg. 72)

- Grec: Grècia, sud d'Itàlia, a l'illa de Xipre.
- Anglès: dins d'Europa, a la Gran Bretanya i a Irlanda; en altres continents: al Canadà, als Estats Units, a Jamaica, a Belice, etc. A l'Àfrica és cooficial a Sud-àfrica, Kènia i altres països que han estat colònia anglesa; a Oceania, a Austràlia i a Nova Zelanda; a Àsia, a l'Índia.
- Suec: a Suècia i a Finlàndia.

V. CONEGUEM LA LLENGUA (pàgs. 74-80)

Els continguts de CONEGUEM LA LLENGUA corresponents al lèxic estan relacionats amb el vocabulari treballat a la unitat, i estudiem la polisèmia des del punt de vista dels significats metafòrics de les paraules. En morfologia verbal es continua amb la sistematització del paradigma dels verbs irregulars. En sintaxi s'estudia comparativament el CD amb el CI i se sistematitzen les formes i funcions dels pronoms febles en un quadre explicatiu que arreplega tots els casos amb exemples. Finalment, en fonètica i ortografia es contrasten els sons palatals i s'estableixen les correspondències entre sons i grafies.

LÈXIC**1. (pàg. 74)**

Continuem el diccionari personal. Activitat de resposta oberta.

2. (pàg. 74)

Activitat de recerca de mots utilitzats en sentit metafòric. Activitat de resposta oberta.

MORFOLOGIA I SINTAXI**VERBS IRREGULARS: *fer*, *tenir* (o *tindre*), *venir* (o *vindre*), *anar* i *eixir*****3. (pàg. 75)**

Paradigma de *fer*, *tenir* (o *tindre*), *venir* (o *vindre*), *anar* i *eixir*.

- FER: faig, fas, fa, fem, feu, fan; faça, faces, faça, fem, feu, facen; fés o fera, fesses o feres, fes o fera, féssim o férem, féssiu o féreu, fessen o feren.

- **TENIR (o TINDRE):** tinc, tens, té, tenim, teniu, tenen; tinga, tingues, tinga, tinguem, tingueu, tinguen; tinguéis o tinguera, tinguesses o tingueres, tinguéis o tinguera, tinguéssim o tinguérem, tinguéssiu o tinguéreu, tinguessen o tingueren.
- **VENIR (o VINDRE):** vinc, véns, ve, venim, veniu, vénen; vinga, vingues, vinga, vinguem, vingueu, vinguen; vinguéis o vinguera, vinguesses o vingueres, vinguéis o vinguera, vinguéssim o vinguérem, vinguéssiu o vinguéreu, vinguessen o vingueren.
- **ANAR:** vaig, vas, va, anem, aneu, van; vaja, vages, vaja, anem, aneu, vagen; anés o anara, anesses o anares, anés o anara, anéssim o anàrem, anésseu o anàreu, anessen o anaren.
- **EIXIR:** isc, ixes, ix, eixim, eixiu, ixen; isca, isques, isca, eixim, eixiu, ixen; isca, isques, isca, isquem, isqueu, isquen; isqués o isquera, isquesses o isqueres, isqués o isquera, isquéssim o isquérem, isquéssiu o isquéreu, isquessen o isqueren.

4. (pàg. 75)

Ús de les formes verbal de fer, tenir (o tindre), venir (o vindre), anar i eixir.

- a) em faig, isc; b) tinguéis o tinguera; c) anéssim o anàrem; d) vinguessen o vingueren; e) isquen; f) faça; g) vaja.

LES PREPOSICIONS : la preposició **a** i el complement directe

5. (pàg. 77)

Identificació dels CD (sense preposició A) i dels CI (amb preposició A).

- (a) Hem escoltat... la regidora de cultura (Complement Directe)
- (b) Hem trencat... el gerró de tulipes (CD)
- (c) Tu no estimes gens... Maria. (CD)
- (d) Ma mare ha comprat... gelats de maduixa (CD) A Caterina. (CI)
- (e) Avui de matí hem vist.... la teua germana (CD)
- (f) Ahir vaig donar A Pere (CI)... tots els diners que devia (CD)
- (g) El València ha ficat... quatre gols (CD) AL Real Madrid (CI)

ELS PRONOMS FEBLES: formes i funcions

6. (pàg. 77)

- No volen veure'm
- **Ens** fan regals
- Volen saludar-**te**
- **Us** portaran el berenar
- **L'**he guanyat (el premi)
- Eren les millors amigues però ja no **les** són
- Això, jo **ho** sé
- Una és esportista i l'altra no **ho** és
- Posa-**li** un exemple
- El xiquet **s'**ha embrutat
- Anna no vol alçar-**se**
- Diners? No **en** tinc
- S'ha fet ric i jo me'**n** faré
- D'això, no **en** diré res
- De l'institut, **n'**eixiré a les tres

- És una prova d'amor. **N'**és una prova
- Acaba d'anar-se'**n**
- No **hi** ha ningú
- Encara **hi** pensa, en tu
- Hui **hi** aniré, al cine
- Tu escrius bé, jo també **hi** escric
- Abans no era tan sabut però s'**hi** ha tornat
- No **hi** veig
- No s'**hi** val

7. (pàg. 78)

Ús de les formes pronominals.

- a) m'alce, em rente, em dutxe, em faig, m'agrada, alçar-me ; b) li han regalat; c) ens dieu, arreplegar-vos; d) portar-les; e) fer-ne; f) s'acosten, es fan, alterar-se; g) deixa'!; h) ho sabia.

FONÈTICA I ORTOGRAFIA

EL SISTEMA CONSONÀNTIC: les consonants palatals

8. (pàg. 79)

Classificació de paraules segons tinguen el so palatal africatat sonor ([tʃ] de jove) o el so palatal africatat sord ([tʃ̥] de xiqueta)

- a) Es pronuncien amb [tʃ] com jove: *platja, fetge, gitano, Josep, jardí, Jordi, girafa, gimnàstica, fugida, salvatge, passejar, rajar, joguet*.
- b) Es pronuncien amb [tʃ̥] com xiqueta: *conxa, ponxe, xicotet, torxa, gavatxos, punxa, xocolate, cotxe, Mutxamel, xalet, panxa, xirivia, planxa, borratxo, xiular, punxar, capritxos, xarrar, porxada*.

9. (pàg. 79)

Diferenciació de sons.

- a) Es pronuncien com joc: *geni, menjar, col·legi, Jaume, penjar, injust, jaure, Jover, pitjor, platges*.
- b) Es pronuncien com lloc: *espill, meravella, lliure, pell, llépol, llebre, molla, collir, llei, llavi, mallorquí, enlluernar, llaurar, llorer, millor, palles, all, rostoll, perillós*.
- c) Es pronuncien com servei: *espai, alcoià, mai, iaia, iode, ianqui, boia, Laia, esglai, maionesa, creia*.

10. (pàg. 80)

Ús de les grafies corresponents al so palatal africatat sonor ([tʃ] de jove) i al so palatal africatat sord ([tʃ̥] de xiqueta)

- Jeremies, xiquet, mallorquí, menja, llepolies, llépol
- metge, xarop, meravelles
- petxines, clòtxines, millor, peix
- projecte, viatge, Txeca
- platja, pitjor, diumenge, lleig, xaloc, passejava, salvatge
- penjat, dibuix, japonés, pàgina, ajuntament, Mutxamel
- Jesús, fetge, això, panxa
- capritxós, cotxe, roig, estranger, enveja, gent
- llesca, formatge, molletes, bacallà
- angoixa, vermell, llegir, pitjors, jornada.

11. (pàg. 80)

Ús de les grafies *j, g, tj, tg, i, ll, x, tx, ix*. Activitat de recapitulació de l'ortografia treballada en la unitat.

Jeroni, Gilabert, geni, gimnàstica, dirigir, majestuosa, projecte, enginyós, llum, despatx, bruixa, coneixia, iaia, velleta, Txetxènia, Xixona, lluny, imatge, feia, goig, retalls, vells, penjats, engegada, mitja, penjolls, calaixos, estovalles, roges, ventalls, enllà, lloc, deien, feien, jocs, destrellats, bogeria, mig, foll, jo, mereixia, conèixer, allà, fugint, Elx, cotxe, feia, soroll.

12. (pàg. 80)

Activitat de dictat. Seguiu el procediment habitual explicat a la unitat 1.

VI. TALLER DIGITAL (pàg. 81)

A la part general d'aquesta guia didàctica s'expliquen amb detall les característiques de les activitats plantejades al llibre i, doncs, en aquesta unitat. Des d'ací, de forma esquemàtica indiquem les qüestions més importants que cal tenir en compte a cada activitat:

Activitat 1. Cartell digital “Una predicció escrita amb imatges”

- És una activitat molt senzilla i ràpida de fer. Consisteix a fer servir una aplicació web a Internet on l'alumnat sols ha d'escriure el text que vol posar, en aquest cas, una frase curta amb la qual faci una predicció.
- Mostrem exemples de prediccions fetes. Es tracta que aprofite el que s'ha treballat al bloc de Comunicació sobre els textos predictius.
- L'alumnat pot triar alguna d'aquestes opcions a fi de redactar la seua predicció:
  - Inventar-se-la.
  - Consultar a algun mitjà digital de comunicació (se n'indiquen adreces web) els pronòstics sobre l'oratge, l'horòscop o perspectives de futur.
  - Partir de les vivències personals (què es pensa fer a les vacances, al cap de setmana, quan acabem el curs, etc.).
- Producte resultant: una imatge amb el text introduït per l'alumnat.

Activitat 2. WebQuest “Sant Vicent Ferrer arreu del món”

- En aquesta activitat l'alumne ha de seguir les indicacions que donem a cada part de la WebQuest (introducció, tasca, procés, avaluació i conclusió). Llegirà el text i visitarà les webs indicades a fi d'arreglar la informació que necessita per fer el producte final. Es tracta que l'alumnat aprofite el que s'ha treballat a l'apartat LITERATURA.
- Es fa un recorregut pels llocs on va predicar Sant Vicent Ferrer i donem informació d'alguns d'ells (els principals).
- Producte resultant: un full volander on aparega un mapa amb els llocs on va predicar sant Vicent Ferrer, un fragment d'un dels seus sermons i algunes dades de la seua vida i obra. Donem a l'alumnat una plantilla en un full que conté:
  - Un mapa mut que ha de completar. Els llocs que han d'aparèixer són:
Especialment des de 1399: Holanda, Flandes, Provença, Arlés, Marsella, el Delfinat, Saboia, el Piemont, Ginebra, Lleó de França, Friburg, Sant Remo, Gènova, Savona, Verona, Venècia...
  - Torna a la península Ibèrica i predica a:** Girona, Vic, Manresa, Lleida (1409), Barcelona, Tarragona, Montblanc, Tortosa (1410), Morella, Catí, Sant Mateu, València (1410), Teulada,

Dénia, Llíria, Albaida, Xàtiva, Alcoi..., Sant Vicent del Raspeig, Oriola, Múrcia, Llorca, Chinchilla (1411), Albacete, Toledo, Valladolid, Tordesillas, Medina de Rioseco (1412), Zamora, Salamanca (1412), Segòvia, Plasència, Almagro, etc.

Després del Compromís de Casp continua per la Corona d'Aragó: Alcanyís (1412), Castelló, Lluçena, Lleida, Balaguer, Sagunt (1412), València (1413), Sant Mateu, Morella, Tortosa (1414), Mallorca (1413), Tamarit (1414), Daroca (1414), Graus (1415), etc.

Una estructura perquè escriga un fragment d'un dels sermons (indiquem webs on n'hi ha exemples, com ara <http://www.laserpblanca.com/sermons-svf>) i algunes dades de la seua vida i obra (a partir, principalment del vídeo <https://www.youtube.com/watch?v=iLf459v1LZE#t=55>).

VII. RESUM (pàg. 82)

Llegir els resums dels diferents apartats.

Escriure en un quadern a part les definicions que hi apareguen.

Fer un esquema de tots els conceptes i continguts treballats i dur-lo al portafoli.

Buscar imatges al·lusives relacionades amb el significat dels mots pertinents.

Aprofitar les activitats del taller digital per a fer la portada de la unitat del seu quadern d'activitats.

VIII. COMPROVACIÓ (pàg. 83)

1. Cf. informació de l'activitat 1 de l'apartat de COMUNICACIÓ de la pàg. 63.
2. Resposta oberta. Cf. informació de l'activitat 1 i 2 de l'apartat de COMUNICACIÓ de les pàg. 58 a 63.
3. La ciutat de València a mitjan segle XIV devia ser una ciutat inestable, amb molt de creixement econòmic i demogràfic, amb institucions polítiques febles i poc consolidades, amb delinqüència i problemes de convivència entre persones de diferent origen i procedència social, diferent religió i diferents estils de vida, amb poca cultura de la convivència ciutadana, sense la tradició de vida urbana de les ciutats italianes o d'altres ciutats ja consolidades des del punt de vista de ciutat occidental cristiana.
4. Eiximenis va dur a terme una important tasca educativa entre la població de València a qui pretenia ensenyar valors cristians i cívics per a viure en societat i, especialment, en una societat d'ambient urbà. També va dur a terme una important tasca d'assessorament als jurats de la ciutat en matèria de govern metropolità. Va escriure tractats d'educació com *El llibre dels Àngels* i de la seua gran obra *Lo Chrestia* destaca el volum XII, dedicat al *Regiment de la cosa pública*.
5. Els sermons de sant Vicent destaquen per la llarga duració, l'èxit de públic, la gran quantitat de recursos teatrals i de recursos didàctics que utilitzava el predicador, el to popularitzant i divulgatiu, l'estructura escolàstica i la temàtica apocalíptica.
6. Cf. què hem dit en l'apartat LES PERSONES I LES LLENGÜES (pàg. 72-73).
7. Cf. què hem dit en l'apartat LES PERSONES I LES LLENGÜES (pàg. 72-73).

8. Present d'indicatiu del verb fer: *faig, fas, fa, fem, feu, fan*; present de subjuntiu del verb fer: *faça, faces, faça, fem, feu, facen*.

9. Ús de formes verbals de verbs irregulars.

- a. *faça, vaja*
- b. *ixes, véns*
- c. *anessen o anàren, fessen o feren*

10. Identificació del CD i del CI i ús de la preposició a.

- a. Rosa no vol deixar... la moto (CD) a Ximo. (CI)
- b. Maria ha donat... aigua (CD) a Jeroni. (CI)
- c. Vaig veure... la teua germana al cine. (CD)

11. Ús dels pronoms febles.

- a. *donar-me*
- b. *torneu-nos*
- c. *t'alces*
- d. *porta'm, et vaig deixar, em fan falta*

12. Ús de les grafies G, J, TG, TJ, X, TX, IG, LL o l: *palla, maionesa, llit, joia, esglai, pitjor, rei, platja, penja, gitar-se, lleig, Mutxamel, marxar, lletja, enveja, projecte, injecció, fugir, desitjar, despatx*.